STUDIESCHULD WOEDE EN ONTLUISTERING BIJ STUDENTEN NU RENTE TOCH NIET WORDT VERLAAGD

Ontluistering en woede. Dat is de reactie van studenten en afgestudeerden op het nieuws dat de rente op studieschulden de komende twee jaar waarschijnlijk niet omlaag gaat. Vooral mensen van de zogeheten 'pechgeneratie' voelen zich gedupeerd. „We krijgen gewoon klap op klap."

door **Martijn Schoolenberg**

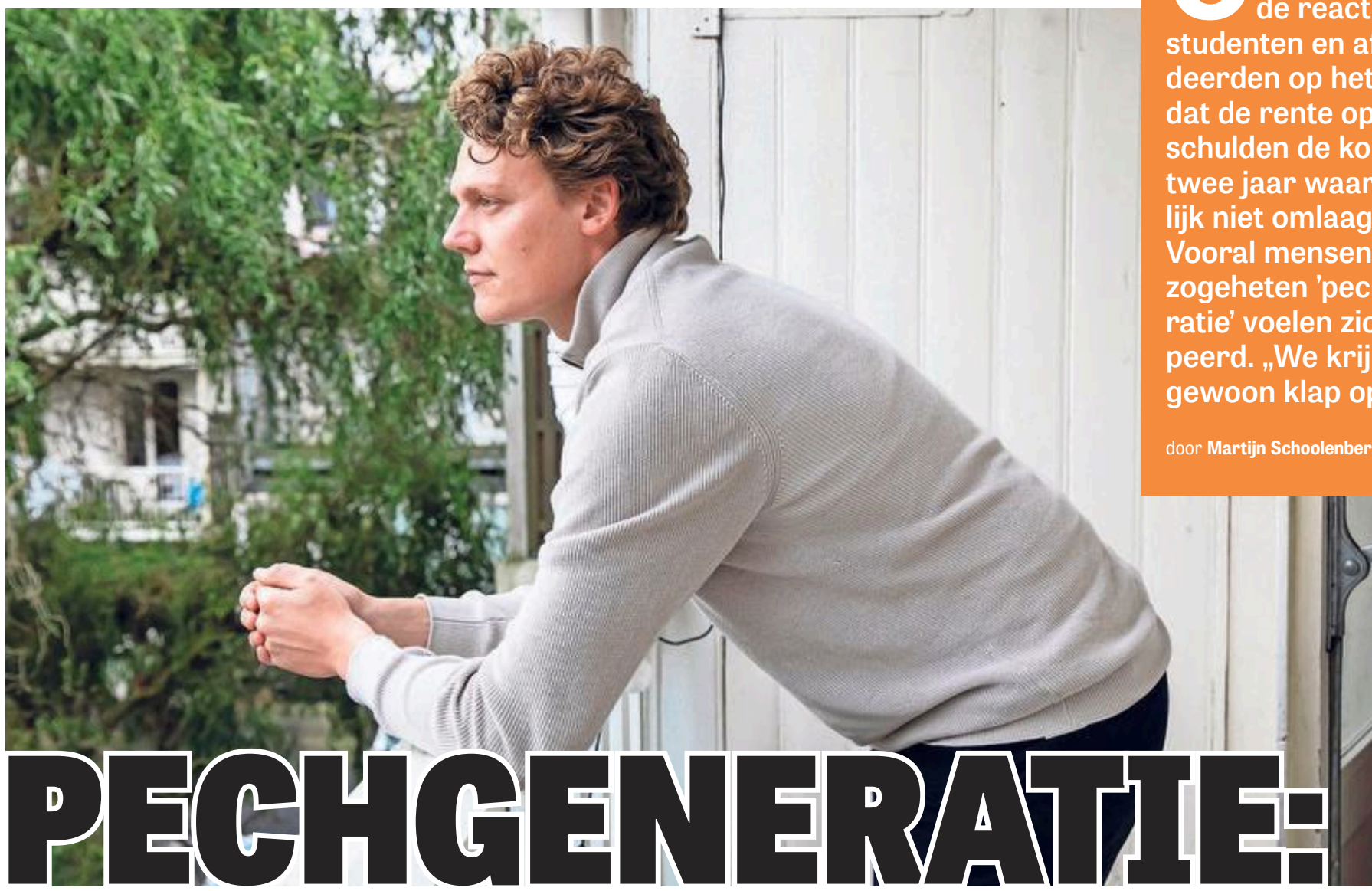

„Ik denk nu wel vijftien keer na voordat ik een huis wil gaan kopen, gezien de bak aan studieschuld", stelt Willem Kallewaard. FOTO AMAURY MILLER

PECHGENERATIE: KLAP OP KLAP

Doordat de Tweede Kamer een deadline heeft laten verstrijken die demissionair minister Dijkgraaf (Onderwijs) had gesteld, lijkt aanpassing van de terugbetalingsregels, zoals een renteverlaging voor 2027, praktisch onhaalbaar.

Jarenlang was de rente op een studielening 0 procent. In 2022 ontstond er al onrust toen die naar 0,46 procent klom. In 2024 is de rente plotseling verder omhoog geknald. Met een percentage van 2,56 is er sprake van een ruime vervijfvoudiging en het hoogste renteniveau in jaren.

Eind vorig jaar werd er nog bijna 200 miljoen euro geregeld om de rente te verlagen. Het idee was dat dit snel zou kunnen: het liefst had de Kamer de rentestijging die de Dienst Uitvoering Onderwijs in 2024 doorvoerde voor een deel van de terugbetalers op tijd teruggedraaid. Maar dat kon niet. Het vergt een aanpassing van de terugbetalingsregels en daarmee een wetswijziging, schreef minister Dijkgraaf aan de Kamer. Bovendien stuit het op problemen in de uitvoering.

Marin Plas gaat ook meer rente betalen na haar studie. EIGEN FOTO

Hoogste rente

En dat komt hard aan bij (oud-)studenten. Zo is de rentetiming voor Tabitha van Krimpen (26) uit Culemborg erg ongelukkig. Zij rondde afgelopen jaar haar universitaire opleidingen bedrijfskunde en theologie af, waardoor ze precies de hoogste rente moet gaan betalen op haar aflossing.

Haar schuld is 30.000 euro. „Ik vind het echt heel jammer dat de renteverlaging er voorlopig niet inzit, terwijl dat vanuit Den Haag beloofd is", verzucht ze. „Dit draagt niet bij aan het vertrouwen van mijn generatie in de politiek. Ik vind het nu wel heel spannend om daarmee te zitten, terwijl de rente ook zo hoog wordt. In theorie krijg ik 35 jaar de tijd om mijn schuld af te lossen. Ik heb berekend dat er dan voor mij in totaal 18.000 euro aan rente bij zou komen."

Van Krimpen behoort bovendien tot de zogeheten 'pechgeneratie': studenten tussen 2015 en 2022 die geen studiefinanciering kregen, maar in het leenstelsel zaten. „Tijdens mijn studie heb ik geleend wat ik nodig had voor de huur en levensonderhoud en werd gezegd dat de rente laag zou blijven. In een krappe woningmarkt wordt het er nu met mijn studieschuld en die rente niet bepaald makkelijker op."

Marin Plas (23), studente toegepaste psychologie, baalt ervan dat de rente voorlopig niet verlaagd wordt. Zij rekent er ook op dat ze 2,56 procent aan rente moet betalen als ze haar studie heeft afgerond. Plas viel eveneens binnen het leenstelsel. Naar schatting heeft zij een studieschuld van 20.000 euro. „Ik vind het bizar dat mijn generatie nu de dupe is van die verhoging."

Zuinger leven

Ze is naar eigen zeggen alvast veel zuiniger gaan leven. „Ik ga minder op stap, koop minder vaak kleren en let op de boodschappen." Het demotiveert haar ook. „Straks ben ik afgestudeerd en ben ik de eerste jaren vooral aan het werken om mijn lening af te lossen en de rente te betalen, in plaats van dat ik aan een huis kan denken of kan sparen."

Ook Willem Kallewaard (27) zit in die groep. „We krijgen gewoon klap op klap", verzucht de oud-student, die ook met het nieuwe regime van de 2,56 procent rente te maken heeft bij zijn aflossing.

Voetbalwedstrijd

Kallewaard deed de afgelopen jaren een bachelor geschiedenis en een master euroculture aan de Rijksuniversiteit in Groningen en leende die hele tijd, waardoor hij vele duizenden euro's aan schuld opbouwde. „Dat deed ik met het idee dat er geen rente op mijn studieschuld zou komen, want de politiek wekte dat idee. En plotseling kregen we daarmee te maken. Het voelt alsof je in een voetbalwedstrijd tijdens de rust de regels opeens verandert. Ik had een bijbaan genomen, maar zo'n studie is gewoon duur."

De schuld maakt dat Kallewaard veel voorzichtiger moet zijn. „Ik denk nu wel vijftien keer na voordat ik een huis wil gaan kopen, gezien die bak aan studieschuld. Banken kunnen ook moeilijk gaan doen bij het verstrekken van een hypotheek. De woningmarkt is voor een starter als ik al waardeloos. Het levert gewoon extra stress op."

Kallewaard vindt het onrechtvaardig dat er zulke verschillen bestaan tussen studenten die wél de basisbeurs konden krijgen en hemzelf. „Daarom vind ik het belangrijk dat ik en anderen van mijn generatie volledig gecompenseerd worden." Studenten kunnen wel een compensatie krijgen, die kan oplopen tot meer dan duizend euro. Maar volgens Kallewaard zouden ze duizenden euro's per persoon moeten ontvangen.

Tabitha van Krimpen denkt in totaal 18.000 euro aan rente te moeten betalen. FOTO MILOU OOMENS

Coulant

Hij snapt dat niet alle rente in één keer kan worden afgeschaft. „Maar geef in ieder geval duidelijkheid aan studenten wat er met de rente gaat gebeuren en wees coulant. Het lijkt nu wel een loterij."

Ook het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) baalt ervan. „Belofte maakt schuld", stelt voorzitter Demi Janssen. „Studenten ervaren veel financiële onzekerheid door de gestegen rente op studieleningen. De politiek wilde hier terecht iets aan doen, maar door dit huidige getreuzel gaat dit nu ten vroegste pas per 2027 gebeuren. Dat is een erg zure appel om doorheen te bijten voor studenten die al met veel financiele klappen te maken hebben gekregen. De bal ligt nu bij de politiek om alsnog snel een knoop door te hakken."

'HALVERWEGE DE WEDSTRIJD DE REGELS VERANDEREN'